

Nr 34.

Ankom till riksdagens kansli den 9 maj 1924 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 183, 185, 186, 193 och 198 §§ utsökningslagen.

Genom en den 21 mars 1924 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 196, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under hänvisning till propositionen bilagda utdrag av i statsrådet och lagrådet hållna protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

om ändrad lydelse av 183, 185, 186, 193 och 198 §§ utsökningslagen.

Härigenom förordnas, att 183, 185, 186 och 193 §§ utsökningslagen i deras lydelse enligt lagen den 11 oktober 1912 (nr 211) samt 198 § utsökningslagen i dess lydelse enligt lagen den 17 juni 1921 (nr 301) skola, 183, 185 och 198 §§ i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse:

183 §.

Då kvarstad — — — — av nöden.

Ej må — — — — i mät tagas.

Har kvarstad lagts å lös egendom, vilken är underkastad förskämning eller snar förstörelse eller hastigt fallande i värde eller erfordrar alltför kostsam vård, äge överexekutor, där part det äskar och synnerliga skäl därtill äro, efter motpartens hörande förordna om egendomens försäljning i den ordning, som om utmätt lös egendom stadgas.

185 §.

Lös egendom — — — — är sagt.

Vad i 183 § är stadgat om försäljning av lös egendom, å vilken lagts kvar-

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 9 saml. 1 avd. 24 häft. (Nr 34—35.) 1

stad, skall äga motsvarande tillämpning i fråga om lös egendom, som ställts under skingringsförbud.

186 §.

Äro penningar satta i kvarstad, eller hava medel influtit genom försäljning av lös egendom, å vilken lagts kvarstad eller vilken ställts under skingringsförbud, eller hava medel, varom i 184 § förmåles, till syssloman influtit, äge överexekutor, där part det äskar, förordna om medlens insättande i bankinrättning, såsom i 160 § sägs.

193 §.

Kvarstad, skingrings- eller reseförbud eller handräckning enligt 192 § eller försäljning av lös egendom, å vilken lagts kvarstad eller vilken ställts under skingringsförbud, må ej av överexekutor beviljas, där ej sökanden ställt pant eller borgen för den skada, som kan genom åtgärden vederparten tillskyndas. Finnes, då fråga är om kvarstad, skingrings- eller reseförbud eller handräckning enligt 192 §, någon, som bör sådan säkerhet ställa, ur stånd därtill, och har han för sin talan visat synnerliga skäl, äge överexekutor honom från säkerhetsställande befria.

198 §.

All nödig — — — — — hela kostnaden.

Sökes — — — — — utmätningsmannen.

Ej vare — — — — — förskjutas.

All nödig kostnad för försäljning av lös egendom, å vilken lagts kvarstad eller vilken ställts under skingringsförbud, skall, där det äskas, av sökanden förskjutas, och skall i övrigt beträffande sådan kostnad vad enligt första stycket gäller om kostnad för utmätt lös egendoms försäljning äga motsvarande tillämpning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1925.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande lagförslag, får utskottet, i den mån de icke här nedan återgivits, hänvisa till propositionen jämte därvid fogade protokollsutdrag.

Utskottet. Det nu framlagda lagförslaget har närmast föranletts av en vid 1922 års riksdag inom andra kammaren väckt motion med hemställan, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till lagändring i syfte att, då lös egendom blivit belagd med kvarstad samt fara föreläge, att egendomen komme att vanvårdas eller försämrats, envar av de intres-

serade parterna måtte äga rätt att efter prövning av överexekutor få den kvarstadsbelagda egendomen försäld och försäljningssumman nedsatt i taka händer i avbidan på att rättsförhållandet mellan parterna bleve slutligen reglerat.

Vid behandling av nyssberörda motion yttrade första lagutskottet, bland annat, att det särskilt i de inom vårt land ofta förekommande fall, då, i samband med tvist om avverkningsrätt, bättre rätt till fast egendom eller dylikt, kvarstad lades å avverkat virke, enligt utskottets mening skulle vara lämpligt att hava till förfogande lagbestämmelser av det innehåll, motionären föreslagit. Utskottet hemställde också, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning, huruvida och under vilka villkor möjlighet skulle kunna beredas till försäljning av med kvarstad belagd lös egendom, samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Denna utskottets hemställan blev av riksdagen bifallden, varefter den beslutade skrivelsen avläts till Kungl. Maj:t den 8 april 1922 (nr 105).

Sedan utlåtanden över riksdagens nyssnämnda skrivelse inhämtats från överståthållarämbetet och samtliga länsstyrelser — av vilka myndigheter flertalet vitsordat behovet av lagstiftningsåtgärder uti ifrågavarande riktning — utarbetades inom justitiedepartementet förslag till de för reformens genomförande erforderliga ändringar i utskökningslagen.

Detta förslag, vilket den 24 februari detta år remitterades till lagrådet för granskning, var i stort sett av samma lydelse som det nu för riksdagen framlagda lagförslaget. Beträffande förutsättningarna för bifall till ansökan om sådan försäljning, varom här är fråga, skilde sig dock det remitterade förslaget från det nu framlagda så till vida, att enligt det förra förordnande om försäljning kunde meddelas redan då sådant befanns lämpligt, under det att enligt det senare förslaget erfordras, att ansökningen skall vara grundad på »synnerliga skäl». Denna förändring vidtogs efter anmärkning av lagrådet, som ansett sistnämnda bestämmelse tydligare inskräpa kravet på nödig försiktighet vid stadgandets tillämpning än den i det remitterade förslaget upptagna.

Inom utskottet har ifrågasatts, huruvida icke den lydelse, som det remitterade förslaget i nyssberörda hänseende innehöll, vore att föredraga framför den av lagrådet förordade och i propositionen upptagna. Fordringen på att synnerliga skäl skola föreligga kunde nämligen tänkas komma de beslutande myndigheterna att uppställa så stränga krav vid prövning av ansökningar av ifrågavarande slag, att förordnande om försäljning vägrades även i fall, där lagens bestämmelser eljest bort komma i tillämpning. Utskottet har emellertid icke ansett sig böra föreslå någon ändring uti ifrågavarande avseende, men anser sig dock böra uttala, att den i förslaget uppställda fordran på att synnerliga skäl skola föreligga för bifall till ansökning om försäljning av lös egendom, som belagts med kvarstad eller ställts under skingringsförbud, icke bör få anses på det sätt skärpa fordran på bevisning, att lagens praktiska betydelse därigenom kommer att i avsevärd grad minskas.

Vid granskning av förslaget i övrigt har utskottet icke funnit anledning till någon anmärkning.

Utskottet får fördenskull hemställa,

att ifrågavarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 maj 1924.

På första lagutskottets vägnar:

JAKOB PETTERSSON.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:
från första kammaren: herrar *Hederstierna, Jacob Larsson, Rogberg, Edw. Larson**,
Akerman, Olaus Pettersson, K. G. Westman och *Klefbeck*;
från andra kammaren: herrar *Pettersson* i Södertälje, *af Ekenstam, Leo, Johansson*
i Brånalt, *Söderberg, Billqvist, Karlsson* i Vätö och *Olsson* i Kalmar.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.